

Brüssel, 17. jaanuar 2022
(OR. en)

5394/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0002(NLE)

FISC 14
ECOFIN 45

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. jaanuar 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 8 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 seoses käibemaksust ja/või aktsiisist vabastamise tõendi ajakohastamisega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 8 final.

Lisatud: COM(2022) 8 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 13.1.2022
COM(2022) 8 final

2022/0002 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS,

**millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 seoses käibemaksust ja/või
aktsiisist vabastamise tõendi ajakohastamisega**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Alates 1977. aastast on käibemaksdirektiiviga¹ vabastatud käibemaksust kaubatarned ja teenuste osutamine Põhja-Atlandi lepingu osalisriikide relvajõududele, kes osalevad ühises kaitsetegevuses väljaspool oma riiki. Kõnealune maksuvabastus kehtestati selleks, et lahendada olukord, kus tulude ja kulude ring katkeb, kuna selliste tarnete ja teenuste käibemaks loob tulu riigile, kus relvajõud asuvad, ja mitte nende koduriigile. See kuulub käibemaksudirektiivi artiklis 151 sätestatud maksuvabastuste hulka.

Aktiisidirektiiviga² on alates 1993. aastast ette nähtud sarnane aktiisivabastus³ aktiisikauba liikumisel Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) liikme relvajõududele.

2019. aasta detsembris võttis nõukogu vastu käibemaksu- ja aktiisidirektiivi muudatused,⁴ millega kehtestati maksuvabastused seoses kaitsealaste jõupingutustega, mida ühe liikmesriigi relvajõud teevad teises liikmesriigis liidu tegevuse rakendamiseks ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames, mis loodi 2000. aastal Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikana (EJKP). Liikmesriigid hakkavad uusi meetmeid kohaldama 1. juulil 2022.

Nõukogu võttis 2021. aasta juulis vastu käibemaksudirektiivi muudatused,⁵ millega kehtestati täiendavad maksuvabastused seoses COVID-19 pandeemia reageerimiseks liidu tasandil võetud meetmetega. Liikmesriigid peaksid neid uusi erandeid kohaldama tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021.

Käibemaksu rakendusmääruses⁶ sätestatud meetmeid, millega rakendatakse käibemaksudirektiivi artikliga 151 ette nähtud maksuvabastusi, tuleb seetõttu vastavalt kohandada.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanek on tihedalt seotud 2019. aasta detsembris vastu võetud käibemaksudirektiivi ja aktiisidirektiivi muudatustega, mis täiendavad 2016. aasta käibemaksu tegevuskava,⁷ milles

¹ Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiv 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi ([ELT L 347, 11.12.2006, lk 1](#)).

² Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ ([ELT L 9, 14.1.2009, lk 12](#)).

³ ELi õigusega reguleeritud aktiisimakse kohaldatakse alkoholsete jookide, tubakatoodete ja energiatoodete (mootorikütused ja kütteained, nagu bensiin, elekter, maagaas, kivisüsi ja koks) suhtes. Maksude struktuur ja alammäärad on ELi tasandil ühtlustatud.

⁴ Nõukogu 16. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2235, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktiisi üldist korda, seoses liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevusega ([ELT L 336, 30.12.2019, lk 10](#)).

⁵ Nõukogu 13. juuli 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/1159, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ impordi ja teatavate tarnete ajutise maksuvabastuse osas COVID-19 pandeemia reageerimiseks ([ELT L 250, 15.7.2021, lk 1](#)).

⁶ Nõukogu 15. märtsi 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 282/2011, millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed (uuesti sõnastatud) ([ELT L 77, 23.3.2011, lk 1](#)).

sätetatakse võimalused käibemaksusüsteemi ajakohastamiseks, et muuta see lihtsamaks, pettusekindlamaks ja ettevõtjasõbralikumaks. Samuti on see tihedalt seotud 2021. aasta juulis vastu võetud käibemaksudirektiivi muudatustega, millega kehtestatakse maksuvabastused seoses COVID-19 pandeemia reageerimiseks võetavate liidu meetmetega, mis käsitlevad käimasoleva tervisekriisi mõju.

Ettepaneku eesmärk on sätestada meetmed, mis on vajalikud uute maksuvabastuste rakendamiseks vastavalt käibemaksudirektiivi artikli 151 lõike 1 punktidele ab, ba ja bb ning aktsiidirektiivi artikli 12 lõike 1 punktile ba.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegiaga⁸ ning julgeoleku- ja kaitseküsimuste rakenduskavaga,⁹ mis sisaldab ettepanekuid ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia rakendamiseks julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas.

Ettepaneku esitamisega täidab komisjon sõjaväelist liikuvust käsitlevas tegevuskavas¹⁰ võetud kohustust hinnata ELi ja NATO kaitsetegevuse puhul käibemaksuga maksustamise ühtlustamise teostatavust.

Ettepanek on samuti kooskõlas Euroopa kaitsealase tegevuskavaga,¹¹ millega nähakse ette Euroopa Kaitsefondi¹² loomine, ja Athena mehhanismiga,¹³ mille alusel hallatakse (ELi lepingu artikli 41 lõike 2 kohaselt) ELi ÜJKP sõjaliste missioonide ja operatsioonide ühiste kulude rahastamist.

Ettepanek on kooskõlas ka COVID-19 pandeemia reageerimiseks tehtud liidu algatustega ning toetab eelkõige erakorralise toetuse rahastamist vahendi¹⁴ raames võetud kiireloomulisi meetmeid, et leevendada käimasoleva tervisekriisi mõju.

⁷ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käibemaksu tegevuskava kohta „Ühtse ELi käibemaksuala suunas – On aeg otsustada“ ([COM\(2016\) 148 final](#)).

⁸ „Ühtne visioon, ühine tegevus: tugevam Euroopa. Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia“.

⁹ https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/eugs_implementation_plan_st14392.en16_0.pdf

¹⁰ Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule sõjaväelise liikuvuse tegevuskava kohta ([JOIN\(2018\) 5 final](#)).

¹¹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa kaitsealase tegevuskava“ ([COM\(2016\) 950 final](#)).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092 ([ELT L 170, 12.5.2021, lk 149](#)). Fondist eraldatakse 2,6 miljardit eurot konkurentsivõimeliste ja ühiste uuringuprojektide otseseks rahastamiseks, eelkõige toetuste kaudu, ning 5,3 miljardit eurot liikmesriikide investeeringute täiendamiseks, kaasrahastades arendusalaseid koostööprojekte nagu prototüüpide väljaarendamist ning sellele järgnevat sertifitseerimist ja testimist.

¹³ [Nõukogu otsus \(ÜVJP\) 2015/528](#), millega luuakse mehhanism Euroopa Liidu sõjalise või kaitsepoliitilise tähendusega operatsioonide ühiste kulude rahastamise haldamiseks (Athena) ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2011/871/ÜVJP ([ELT L 84, 28.3.2015, lk 39](#)).

¹⁴ Nõukogu 14. aprilli 2020. aasta määrus (EL) 2020/521, millega aktiveeritakse määruse (EL) 2016/369 kohane erakorraline toetus ja muudetakse määruse sätteid, võttes arvesse COVID-19 puhangut (ELT L 117, 15.4.2020, lk 3).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepanek põhineb käibemaksudirektiivi artiklil 397. Selles artiklis on sätestatud, et nõukogu võtab ühehäälselt komisjoni ettepaneku alusel vastu käibemaksudirektiivi rakendamiseks vajalikud meetmed.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Selleks et viia lõpule käibemaksu ja aktsiisiga maksustamise ühtlustamine kaitsealaste jõupingutuste puhul ELis ja NATO raamistike alusel, mis on kehtestatud käibemaksudirektiivi ja aktsiisidirektiivi muudatustega, ning võimaldada käibemaksudirektiivis kehtestatud maksuvabastuste praktilist kohaldamist, et toetada liidu meetmeid COVID-19 pandeemia reageerimiseks, on vaja käibemaksu rakendusmäärust vastavalt kohandada. Liikmesriigid ei suudaks seda probleemi üksi tegutsedes lahendada. Kohandamiseks on vaja komisjoni ettepanekut käibemaksu rakendusmääruse muutmiseks.

• Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega, kuna see ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik, et saavutada aluslepingute eesmärgid, mis on seotud ühtse turu sujuva toimimise ja ÜJKP raames ühise kaitsepoliitika järkjärgulise kujundamisega. Käesolev ettepanek käsitleb praktilisi aspekte, mis tulenevad liidu ja NATO kaitsealaste jõupingutuste maksuvabastuste kohaldamisala ühtlustamisest ning uute maksuvabastuste kehtestamisest seoses COVID-19 pandeemia reageerimiseks võetud liidu meetmetega, mille nõukogu on juba vastu võtnud ja millel on maksubaasile vaid minimaalne mõju.

• Vahendi valik

Tehakse ettepanek võtta vastu rakendusmäärus käibemaksu rakendusmääruse muutmiseks.

3. JÄRELHINDAMISTE JA SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Liikmesriikidega konsulteeriti käibemaksu tulevikku käsitlevas töörühmas¹⁵ ja üldiselt nad kinnitasid, et ELi tasandil on vaja tegutseda, kehtestades ELi kaitsetegevusega seotud kaubatarnete ja teenuste suhtes käibemaksuvabastuse, mis on sarnane NATO kaitsetegevusega seotud kaubatarnete ja teenuste maksuvabastusega, nagu on sätestatud käibemaksudirektiivi artikli 151 lõike 1 punktides c ja d.

COVID-19 pandeemia reageerimise meetmete asjus ei ole algatuse kiireloomulisuse tõttu sidusrühmadega konsulteeritud.

Käesoleva ettepanekuga rakendatakse üksnes vajalik praktiline kord nende uute käibemaksuvabastuste sujuvaks kohaldamiseks.

¹⁵ Riikide maksuametite esindajatest koosnev mitteametlik rühm, kus komisjon saab pidada liikmesriikide käibemaksuekspertidega nõu õigusloome-eelsete algatuste üle.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Enne kui tehti ettepanek kehtestada ELi kaitsetegevusega seotud kaubatarvete ja teenuste suhtes käibemaksuvabastus, kogus komisjon eksperditeadmisi, konsulteerides Euroopa välisteenistuse,¹⁶ Euroopa Kaitseagentuuri¹⁷ ja käibemaksu tulevikku käsitleva töörühma liikmeid toetavate kaitseeksperptidega. COVID-19 pandeemia reageerimiseks kavandatud maksuvabastuste puhul tugines komisjon epidemioloogilise olukorra kohta avalikult kättesaadavale teabele ning jätkuva COVID-19 pandeemiaga seotud asjakohastele kättesaadavatele teaduslikele tõenditele. Käesoleva ettepaneku jaoks, millega neid maksuvabastusi rakendatakse, ei olnud vaja täiendavaid eksperditeadmisi.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek ei ole seotud õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmiga ning sellel ei ole erilist mõju mikroettevõtjatele ja VKEdele.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva ettepanekuga üksnes muudetakse käibemaksuvabastuste praktiliseks kohaldamiseks vajalikku vabastustõendit, kuid ei muudeta maksuvabastuste kohaldamisala. Seega ei avalda see mõju liidu eelarvele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon jälgib kavandatud meetmete rakendamist osana oma kohustusest tagada ELi käibemaksu- ja aktsiisialaste õigusaktide nõuetekohane kohaldamine.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepaneku artiklitega 1 ja 2 asendatakse käibemaksu rakendusmääruse II lisas sätestatud käibemaksust ja/või aktsiisist vabastamise tõend uue versiooniga, mis hõlmab ka kaupu ja teenuseid, mis on ette nähtud ÜJKP raames liidu tegevuses teises liikmesriigis osalevatele liikmesriigi relvajõududele ametlikuks kasutamiseks, ning kaupu ja teenuseid, mille on soetanud Euroopa Komisjon või mis tahes Euroopa asutus või organ, kes täidab oma ülesandeid COVID-19 pandeemia reageerimisel. Käibemaksudirektiivi muudatuste jõustumise ajakava tõttu on ettepanekule lisatud kaks käibemaksust ja/või aktsiisist vabastamise tõendi versiooni. Ettepaneku I lisas sätestatud tõendit, mis sisaldab lahtrit COVID-19 pandeemia reageerimisel ülesandeid täitvate maksust vabastamise tingimustele vastavate asutuste kohta, hakatakse viivitamata kohaldama. Alates 1. juulist 2022 asendatakse

¹⁶ Euroopa välisteenistus abistab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kõigis tema ülesannetes, sealhulgas ÜJKPs.

¹⁷ Euroopa Kaitseagentuur loodi 2004. aastal nõukogu ühismeesmaga 2004/551/ÜVJP (ELT L 245, 17.7.2004, lk 17).

see ettepaneku II lisas esitatud versiooniga, millega lisatakse lahter, mis hõlmab ÜJKP tegevusi.

Olenemata Ühendkuningriigi väljaastumisest liidust jääb kehtima II lisas esitatud lahter, milles osutatakse Küprose saarele paigutatud Ühendkuningriigi relvajõududele. Kooskõlas väljaastumislepingu¹⁸ ja eelkõige Küprosel asuvate suveräänsete baasipiirkondade protokolliga¹⁹ kohaldatakse suveräänsetes baasipiirkondades ja nende suhtes ELi toimimise lepingu artikli 113 kohaselt vastu võetud liidu õigusnorme käibemaksu, aktsiisi ja muude kaudsete maksude kohta²⁰ ning Ühendkuningriik väljastab vabastustõendid, kui Küprose Vabariik on selle heaks kiitnud²¹.

¹⁸ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7).

¹⁹ Küprosel asuvaid Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi suveräänseid baasipiirkondi käsitlev protokoll (ELT L 29, 31.1.2020, lk 146).

²⁰ Küprosel asuvaid suveräänseid baasipiirkondi käsitleva protokoll artikli 3 lõige 1.

²¹ Küprosel asuvaid suveräänseid baasipiirkondi käsitleva protokoll artikli 4 lõige 1.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS,

millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 seoses käibemaksust ja/või aktsiisist vabastamise tõendi ajakohastamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹ eriti selle artiklit 397,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ ja nõukogu direktiivi 2008/118/EÜ² muudeti nõukogu direktiiviga (EL) 2019/2235,³ millega kehtestati käibemaksu- ja aktsiisivabastused liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevuse jaoks. Liikmesriigid peavad neid maksuvabastusi kohaldama alates 1. juulist 2022.
- (2) Direktiivi 2006/112/EÜ muudeti täiendavalt nõukogu direktiiviga (EL) 2021/1159,⁴ millega kehtestati uued käibemaksuvabastused seoses liidu tasandil COVID-19 pandeemia reageerimiseks võetud meetmetega. Liikmesriigid peavad neid maksuvabastusi kohaldama tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021.
- (3) Nõukogu rakendusmääruse (EL) nr 282/2011⁵ II lisas on esitatud tõend, millega kinnitatakse, et teatav tehing vastab käibemaksu- ja/või aktsiisivabastuse tingimustele vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artiklile 151. Selleks et võimaldada liikmesriikidel kohaldada uut käibemaksuvabastust kaitsetegevuse suhtes ja käibemaksuvabastusi seoses liidu tasandil COVID-19 pandeemia reageerimiseks võetud meetmetega ühetaoliselt, tuleb seda tõendit kohandada.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 92/12/EMÜ (ELT L 9, 14.1.2009, lk 12).

³ Nõukogu 16. detsembri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/2235, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda, seoses liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevusega (ELT L 336, 30.12.2019, lk 10).

⁴ Nõukogu 13. juuli 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/1159, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ impordi ja teatavate tarnete ajutise maksuvabastuse osas COVID-19 pandeemia reageerimiseks (ELT L 250, 15.7.2021, lk 1).

⁵ Nõukogu 15. märtsi 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 282/2011, millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed (ELT L 77, 23.3.2011, lk 1).

- (4) Seoses uute käibemaksuvabastustega, mis on seotud liidu tasandil direktiivi 2006/112/EÜ alusel COVID-19 pandeemia reageerimiseks võetud meetmetega, tuleks tõendit muuta, et lisada maksust vabastamise tingimustele vastava asutusena komisjon või mis tahes Euroopa amet või organ, kes täidab oma ülesandeid COVID-19 pandeemia reageerimisel. Seepärast tuleks rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 II lisa muuta alates 1. jaanuarist 2021.
- (5) Seoses liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevuse uue käibemaksuvabastusega tuleks tõendit muuta, et lisada maksust vabastamise tingimustele vastava asutusena komisjon või mis tahes Euroopa amet või organ, kes täidab oma ülesandeid COVID-19 pandeemia reageerimisel, ning sellise liikmesriigi relvajõud, kes osalevad ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohases liidu tegevuses. Seepärast tuleks rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 II lisa muuta alates 1. juulist 2022.
- (6) Rakendusmäärust (EL) nr 282/2011 tuleks seega vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 II lisa asendatakse käesoleva määruse I lisa tekstiga.

Artikkel 2

Rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 II lisa asendatakse käesoleva määruse II lisa tekstiga.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artiklit 1 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Artiklit 2 kohaldatakse alates 1. juulist 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*